REDACŢIUNEA,
Administraţiunea şi Tipografia
Braşov, piaţa mare *nr. 30.*
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următórele
BIROURĬ de ANUNŢURĬ:
în Viena: la N. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik. În Budapesta: la A. V. Goldberger. Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREŢUL INSERŢIUNILOR: o seriă garmond pe o colónă 10 banĭ pentru o publicare. — Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seriă 20 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

(Numĕr de Duminecă 13).

„GAZETA" iese în fiăcare ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe şése lunĭ 12 cor., pe trei lunĭ 6 cor.
N-rii de *Duminecă* 2 *fl.* pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 franci, pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de *Duminecă* 8 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Braşov
Administraţiunea, Piaţa mare, Tērgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe şése lunĭ 10 cor., pe trei lunĭ 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 lunĭ 12 c., pe trei lunĭ 6 corone. — Un esemplar 10 banĭ. — Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 73.—Anul LXV. Braşov, Duminecă 31 Martie (13 Aprilie). 1902.

Un cuvênt către cetitorii noştri.

Peste câte-va ḑile se'mplinesc opt-spre-ḑece anĭ de când „Gazeta Transilvaniei" a devenit ḑiar cotidian.

Intrégă naţiune a salutat cu bucurie şi însufleţire evenimentul, că primul şi cel mai vechiŭ organ de publicitate român din monarchia habsburgică ajunsese a fi, după stăruinţe şi lupte neobosite pentru binele şi înaintarea némului în timp de patru-ḑecĭ şi şése de anĭ, şi cel dintâiŭ ḑiar cotidian român la noi.

Atuncĭ ne-am adresat către publicul român şi am ḑis, reprivind cu satisfacţiune la resultatele muncei nóstre ḑiaristice, că avem încredere şi speranţă în viitor. „Gazeta Transilvaniei" e un organ de luptă şi nicĭ-odată n'a fost mai mare lipsă ca sĕ lupte umĕr la umĕr cu toţĭ Românii de bine ca acum, când se ridică proroci mincinoşĭ şi când adversarii românismului se pregătesc a lua cu asalt cetăţuia solidarităţii nóstre naţionale, cea din urmă întăritură, îndĕrĕtul căreia se adăpostesce óstea luptătorilor noştri pentru egala îndreptăţire naţională.

Atuncĭ am esprimat tot-deodată dorinţa fierbinte sĕ ne fiă dat a contribui cât de mult pentru o strînsă unire între toţĭ factorii noştri naţionalĭ şi cu mic cu mare sĕ lucrăm şi sĕ luptăm spre recâştigarea drepturilor nóstre naţionale.

In mĕsura în care s'a manifestat entusiasmul Românilor din tóte părţile şi în deosebĭ al junimei române, la scirea despre apariţiunea cotidiană a „Gazetei Transilvaniei", fierbea şi clocotea ura adversarilor esistenţei nóstre naţionale şi mai ales a junimei lor faţă cu causa nóstră.

Este în deobşte cunoscut, că junimea română universitară din Clujiu, felicitând cu cea mai mare căldură „Gazeta Transilvaniei", a fost din causa acésta obiectul celor mai sĕlbatice atacurĭ şi persecuţiunĭ din partea tinerimei maghiare clujiene.

Dér nicĭ ḑiarul nostru n'a scăpat de urgia acestei tinerimĭ, crescute în spiritul fatal al acelui şovinism nenorocit, care nu póte trăi şi nu se póte nutri decât prin ură şi cu ura, prin cértă şi desbinare între fiiĭ aceleaşĭ patrii şi în numĕrul dela 8 (20) Maiu 1884 al fóiei nóstre scrieam:

„Gazeta Transilvaniei" a fost arsă de către tinerimea maghiară în cafenéua Orban şi 'n piaţa Clujiului.

„Tribunalul fanaticilor din Clujiŭ ne-a declarat eretică, ne-a afurisit şi ne-a condamnat la mórte prin ardere.

„Sentinţa a esecutat'o tinerimea maghiară dela „universitatea din Clujiŭ.

„Arderea însémnă nimicire

„Ce nu se póte distruge nicĭ prin venin, nicĭ prin „fier, se distruge prin foc.

„Gazeta" a fost arsă pentru-că este credinciósă „neamului românesc"...

Junimea română a trebuit sĕ sufere marĭ prigonirĭ, dér ea cu sufletul ei curat, cu inima ei înflăcărată pentru marele ideal naţional nu s'a încovoiat, n'a şovăit nicĭ o clipită, ci a rĕmas strîns alipită de ḑiarul nostru, pe care, cu bucurie şi cu mândrie îl felicitase pentru demnitatea, cu care a sciut lupta totdéuna în apĕrarea poporului român.

De-atuncĭ multe s'au petrecut. Multe am trebuit sĕ îndurăm noi Românii din causa sorţii vitrege, de care n'a putut scăpa poporul nostru cu tóte încordările şi jertfele aduse de fii sĕi credincioşĭ.

„Gazeta Transilvaniei" veghiând cu credinţă în tot timpul acesta la postul, la care a stat neclintită timp de-o jumĕtate de veac, şi-a îndoit puterile şi a continuat lupta pentru drepturile şi libertatea opincei românescĭ dintre Tisa şi Carpaţĭ.

A avut însĕ ḑiarul nostru sĕ străbată în aceştĭ opt-spre-ḑece anĭ şi ḑile amare, ce i-le-au pricinuit nu atât uneltirile şi prigonirile inimicilor causei române, cât mai mult esperienţele dureróse, ce a trebuit sĕ le facă chiar înăuntrul taberei nóstre, în care s'au furişat aprópe pe nesimţite intriga şi spiritul vrajbei între fraţĭ.

Nimic nu póte sĕ strice mai mult uneĭ oştirĭ, ce stă în faţa inimicului, decât neînţelegerea şi împărechierea în şirurile ei şi între conducĕtorii ei. Acest gróznic pericul ne-a ameninţat şi ne ameninţă încă în mare mĕsură, fiind-că influenţele strĕine, ce tind a-ne derăpĕna, folosindu-se de slăbiciunile ómenilor noştri şi încercând a-ne sparge şirurile, de vre-o ḑece anĭ încóce par a câştiga tot mai mult teren între noi.

Aşa aceste influenţe au căutat a-ne desbina în afacerea Memorandului la corónă şi astăḑĭ tind a-ne desbina aţiţând ambiţiunile cărturarilor noştri, şoptindu-le şi vorbindu-le de tot feliul de isbênde însemnate politice, ce le-ar pute dobêndi, décă ar părăsi solidaritatea naţională, ce, cu tóte neajunsurile, ne-a ţinut până aḑĭ încă téfĕrĭ în picióre, şi décă ar umbla pe nouĕ cărărĭ necunoscute şi nebătute pentru a întreprinde Dumneḑeu mai scie ce soiŭ de „acţiunĭ politice".

In mijlocul tuturor acestor uneltirĭ şi rĕtăcirĭ „Gazeta Transilvaniei" a stăruit şi stărue, pe cărarea cea dréptă, ce au bătut'o de vécurĭ strămoşii şi părinţii noştri şi au întărit'o cu chiagul sângelui lor vĕrsat pentru apĕrarea şi liberarea némului şi a patriei.

De pe acéstă cărare, pe care păşim încet dér sigur şi cu tăriă, suntem convinşĭ, că pe noi Românii nu ne va pute abate şi împinge nicĭ o putere luméscă, căcĭ siguranţa şi tăria, ce ne-o dă, este consciinţa, că arborele vieţeĭ nóstre naţionale are rădĕcinĭ afunde în acest pĕmênt, pe care ne-a aşeḑat divul Traian şi că precum în vécurile trecute nicĭ o vijelie, nicĭ un orcan nu le-au putut nimicĭ, aşa nu le vor pute nimicĭ nicĭ în viitor.

Numai un singur duşman, cel mai straşnic, cel mai înfricoşat dintre toţĭ duşmanii de pe lume, ar pute sĕ ródă aceste rĕdăcinĭ, sĕ le usuce şi sĕ le stingă şi acest duşman este: *vermele neîncrederei între fraţĭ.*

Contra acestui verme pustiitor a luptat şi luptă „Gazeta Transilvaniei" dimpreună cu toţĭ Românii bine simţitorĭ cu tótă tăria sufletului şi cu tótă încordarea puterilor sale.

Am ţinut şi vom ţiné sus stindardul naţionalităţii române şi al onórei nóstre naţionale pâna la ultima rĕsuflare. In jurul acestui stindard am chemat pe fraţii români sĕ se grupeze la 1848, la 1860, la 1881 şi am avut mulţumirea sufletéscă de a vedé, în timpul mai nou, că după trei ḑecĭ de anĭ de asuprirĭ şi prigonirĭ poporul român, din munţii, văile şi câmpiile nóstre, n'a încetat nicĭ un moment de a-l perde din ochĭ.

Credinţa tare, ce-o avem în învingerea principiilor înscrise pe acest stindard, principiile mărețe de bună stare şi fericire a patriei şi a popórelor sale, ne-a încurajat, pe lângă încrederea cu care ne-a onorat publicul român, de-a aduce jertfe îndeosebĭ pentru deşteptarea şi cultivarea poporului nostru ţĕran.

Ne-am convins, că ḑiarele nóstre naţionale nu-şĭ pot împlini marea lor chiămare, décă nu se vor nisui a face ca poporul încetul cu încetul sĕ fie în stare a-le înţelege şi a-se folosi de povĕţuirile bune, ce le cuprind. Acésta se putea face numai prin aceea, că se da poporului ţĕran putinţa de a avé şi el fóia lui, pe care sĕ-o pricépă şi prin care sĕ i-se deştepte gustul de cetire şi sĕ i-se cultive şi întăréscă simţul naţional.

„Gazeta Transilvaniei" a fost cea dintâiŭ, care prin popularisarea numerelor sale de Duminecă, înainte cu doi-spreḑece anĭ, a pus temelia ḑiaristicei nóstre poporale. Cu mândriă şi satisfacţiune putem constata, că esemplul nostru de câţĭ-va anĭ a fost urmat şi de alţii.

Totdéuna am fost pĕtrunşĭ de convingerea, că tăria nóstră naţională nu se póte răzima decât în popor şi că ea se póte manifesta numai prin popor, de unde urméză, că datoria cea mai de frunte a cărturarilor noştri este de *a-se face vrednicĭ de încrederea poporului.* Spre scopul acesta ei n'au nicĭ o lipsă de „acţiunĭ politice" meşteşugite, pe carĭ numai adversarii noştri le înţeleg şi carĭ numai lor le pot aduce folos.

Stai Române şi nu te pripi!

Zama ce se fierbe acum în ólele celor puternicĭ nu-i pentru tine pregătită.

Légă frăţie cu fratele tĕu şi-ţĭ apĕră înainte de tóte vatra şi limba ta strămoşéscă!

Atuncĭ te vei face vrednic de ospĕţul, ce se va da odată şi pentru tine!

Studenţii românĭ la Roma.

Am amintit în numĕrul trecut de Dumineca despre primirea entusiastă a studenţilor românĭ la congresul societăţii *„Corda Fratres"* din Roma.

Inima ni este plină de bucurie, vĕḑênd dragostea sinceră a fraţilor italienĭ faţă cu neamul nostru şi nu ne putem opri a nu face o dare de sémă mai amĕnunţită asupra celor petrecute la Roma în timpul congresului.

Étă ce se scrie din Roma cu data de 4 Aprilie:

Roma, 4 Aprilie. Erĭ, la Tivoli, studentul român *Capeleanu*, silit fiind de studenţii italienĭ, a esplicat timp de-o óră *cestiunea naţională a Românilor ardelenĭ.* Cuvêntarea lui a avut un mare succes, fiind aprobată cu entusiasm. Erau de faţă şi patru profesorĭ universitarĭ, carĭ de-asemenea au aprobat esplicaţiunile date de Capeleanu. Studenţii italienĭ au fotografiat pe Capeleanu pe când vorbia. Simpatiile pentru Românĭ au fost unanime. — In ultima şedinţă ordinară a congresului „Corda Fratres" s'a discutat despre participarea studenţilor italienĭ la congresul din Budapesta. Discuţia a fost furtunósă. S'a admis în acéstă privinţă de a-se respecta dispoşiţiunile consacrate în congresele dela Turin şi Paris. In ceea-ce privesce secţiunile, s'a admis *principiul de naţionalitate*, (adecă fie-care student se ia parte la congres ca membru în secţiunea naţionalităţii sale).

Studenţii românĭ din Macedonia au trimis congresului următórea telegramă:

„Studenţii macedo-românĭ salută pe congresişti şi sunt cu gândul şi inima la înţeleptele lor decisiunĭ. Dorim înfrăţirea fiilor gloriósei Rome. Trăéscă Italia! Trăiéscă fraţii noştri studenţĭ italienĭ!"

*

Roma, 6 Aprilie. Aseră membrii congresului au fost primiţĭ în recepţie în sala museului capitoliului (primăriei). Sala era iluminată *a giorno* şi cânta musica comunală. Afluenţa era mare. Cei mai de frunte cetăţenĭ ai Romei erau de faţă. Aḑĭ diminéţă, la 11 óre, în sala curiaţilor, a fost mare recepţiune pentru predarea *steagului de onóre românesc*, studenţilor italienĭ. Solemnitatea a fost presidată de ministrul instrucţiunei publice, Nasi, şi de prinţul Colonna, primarul Romei. *Intrarea studenţilor românĭ a fost salutată cu lungĭ aplause.* Studentul român *Iliescu* a ţinut în italienesce un discurs, care a fost mult aplaudat. Au vorbit apoi studenţii românĭ Vişoiu, Xeni, Orănescu şi Capeleanu. Vice-preşedintele Persico a mulţumit, apoi ministrul *Nasi* a ţinut un lung discurs, din care estragem următórele:

„Voi Românĭ, carĭ aţĭ voit sĕ lăsaţĭ tinerimei italiene *un semn de frăţia vóstră latină*, primiţĭ prin graiul meu espresiunea viuei mulţumirĭ şi a adâncei afecţiunĭ, ce are pentru voi tótă tinerimea acésta. Voi, prin acest semn, nu ne spuneţĭ numai, că *tinerimea română e unită cu a nóstră* prin pactul societăţiĭ „Corda Fratres", dér aţĭ şi dovedit, că întregul spirit al poporului vostru vĕ urméză în acéstă Romă eternă, *mama comună a gintei nóstre.* Şi mi-se pare, domnilor, că în jurul acestui steag, fâlfâie tótă poesia Carmen Sylvei (aplause nesfîrşite) Trăéscă România! Trăéscă Carmen Sylva! O, Românĭ! şi mie îmĭ este dat sĕ afirm, că aḑĭ

aici, pe dealul capitolin, dimpreună cu tinerimea italiană e *spiritul întregei nóstre țeri*, e sentimentul poporului, ca și acela al înalților sĕi representanțĭ!“

La recepțiunea dată după solemnitatea predării steagului de cătră ministrul agriculturei *Baccelli* în onórea studenților românĭ, acel ministru a pronunțat următorul discurs:

„Iubiți și valoroși Românĭ!

„Mult mai mult decât marmora și bronzul, pe carĭ este gravată istoria, și mai bine, decât tradițiunile popórelor, pe carĭ timpul adesea-orĭ le distruge, purtațĭ voi în sângele vostru, reînoit de-a curmezișul atâtor generațiunĭ, o înaltă, profundă și neștérsă convingere, *că voi sunteți fii acestei Rome*, căreia două-decĭ și șépte de secole i-au dat dreptul de a-se numi nemuritóre. Acéstă nobilă fraternitate ne unesce decĭ cu voi și *noi ne declarăm mândri de valórea vóstră și de nestrămutata vóstră iubire*. Voi sunteți pentru noi *o avan-gardă latină nebiruită*, pentru orĭ-ce eventualitate posibilă.

„Traian, acel împĕrat eroic, care vieţuiesce și palpită în sufletele vóstre, ca și în ale nóstre, a asigurat legiunilor sale triumfătóre posesiunea țerilor invidiate și încântătóre. Tot ce este mare pentru voi, a fost făcut de Traian. Voi dicețĭ, că Traian cu o tăietură de sabie a despicat lanțul de munți, că rostogolirea zăpedii din vêrful munților voștri este tunetul lui Traian, că calea laptelui din constelațiunĭ este calea lui Traian. *Bucurescii decĭ sunt Roma Orientului*. Din sufletele vóstre pline de iubire se revarsă un lirism pentru antica patrie și din ele ies himnurĭ de fericire pentru Roma-mamă. Și *Carmen Sylva*, care întrece pe cei mai grațioșĭ poețĭ moderni, amestecă cu anticul laur roman, ce póte încă încorona capul regelui vostru, radele virtuților sale atât de încântătóre. Astfel istoria și poesia se contopesc în sufletul poporului vostru și creéză între noi o legătură indestructibilă.

„Trăéscă România!“

Revista politică.

In dieta ungară s'a început Joi desbaterea *budgetului ministeriului instrucțiunei* publice. Din cuvêntarea raportorului Kammerer aflăm, că acest budget va înghiți anul acesta cu 5 milióne mai mult, decât anul trecut, căcĭ pe când anul trecut cheltuielile făcute cu școlile, bisericile etc. erau de patru-decĭ și una de milióne opt sute de mii, anul acesta s'au ridicat la patru-decĭ și șépte de milióne trei sute de mii corone. Din plusul de cheltuielĭ două milióne se vor cheltui pentru universitățile din Budapesta și Clușiŭ, 600,000 pentru gimnasii, ér două milióne și jumĕtate pentru școlele poporale, maĭ ales pentru școlele de stat, ce se vor înființa în ținuturile locuite de *Românĭ* și *Slovacĭ*, în comitatul Caraș-Severin și în comitatul Neutra.

Ministrul *Wlassics* luând cuvêntul a spus, ceea ce am audit deja de atâtea-orĭ din gura bărbaților de stat maghiarĭ, că gândul și năzuința lui va fi, ca sĕ întărescă prin școlĭ *cultura maghiară*, fiind-că convingerea luĭ este, că țera numai atuncĭ va fi fericită, când cultura ungurescă va pĕtrunde în tóte straturile populațiunei(!)

Deputatul Rakovsky din partidul poporal l'a întrerupt în vorbire pe d-l ministru, rugându-l sĕ spună statistica studenților după confesiune (de bună sémă sĕ se vadă cât de tare s'a înmulțit numĕrul jidovilor pe la școlĭ) și l'a mai întrebat, că ce are de gând sĕ facă ministrul, pentru-ca sĕ se dea copiilor în școlĭ o crescere *religiósă morală?*

Ministrul însĕ la prima întrebare n'a rĕspuns de loc, ér la a doua a rĕspuns în doi perĭ, adecă, că are el destulă (?) grije de crescerea religiósă morală, dér că înainte de tóte trebue formate caracterele copiilor. (Am fi vrĕ sĕ scim, cum se póte forma caracterul fără religiune?), apoi sĕ li-se înmulțéscă cunoscințele (Ce folosesc cunoscințele fără Dumnedeu?) și mai pe sus de tóte sĕ li-se tipăréscă în inimă spiritul maghiar (Se înțelege, fără de spiritul maghiar în diua de adĭ nu este mântuire!)

Tot în acea ședință un deputat calvin, cu numele Veress, a acusat pe partidul poporal, că este condus din afară, de cătră papa dela Roma, prin urmare nu este patriotic. La aceste cuvinte deputații din partidul poporal au sărit, ca mușcațĭ de șerpĭ, și au strigat, că și ei sunt așa de bunĭ patrioțĭ, ca și Calvinii.

Curios lucru, că șoviniștii, îndată-ce nu eștĭ de părerea lor, te învinovățesc, că nu eștĭ patriot și că eștĭ inspirat din alte țerĭ. Partidului poporal îi impută, că sunt conduși din Roma, Românilor li-au spus de-o sută și de-o mie de orĭ, că sunt inspirațĭ din Bucurescĭ, Sașii din Germania, Sêrbii din Serbia.

Étă tocmai în aceeașĭ ședință de Joi, a venit un alt deputat cu numele *Szivák* Imre și s'a năpustit cu aceeașĭ acusație în potriva bieților Slovacĭ. „In cestiunea naționalităților — dice Szivak — deosebesc două grupurĭ. Unul este grupul agitatorilor, care își capĕtă hrana din streinătate. Asemenea agitatorĭ sunt mulțĭ printre Slovacĭ (deputatul Veselovsky îl întrerupe, dicênd: Nu sunt!) Szivak continuă: „Ba sunt și, pe acești dușmanĭ primejdioșĭ ai noștri trebue sĕ-i sdrobim. Apoi mai este un grup, care vré sĕ mérgă împreună cu noi pe calea culturală. Pe aceștia trebue sĕ-i îndulcim“.

Étă, tot pe córda veche se cântă și acuma în dieta ungară.

*

Reîntorcêndu-se spre casă din Veneția, *cancelarul Bülow* nu s'a dus direct la Berlin, ci a venit *în Viena*. Visitei acesteia i-se dă o mare importanță politică și e pusă direct în legătură cu afacerea reînoirei *triplei alianțe*. Alaltăerĭ cancelarul Bülow a fost primit de Majestatea Sa monarchul. Audiența a durat peste o oră. Mai înainte de a fi primit de Majestatea Sa, cancelarul german a făcut o visită și ministrului comun de externe contele *Goluchowski*, cu care a conferit timp de $1^1/_2$ óră. Bülow a făcut visite și altor bărbațĭ de stat. Séra s'a dat în onórea lui o masă la contele Goluchowski. Ierĭ diminéța Bülow a părăsit Viena, mergênd la Berlin.

Se dice, că motivul cel mai de căpetenie al visitei cancelarului german ar fi diferențele seriόse, ce esistă între Italia și Austro-Ungaria. Intre acestea e și faptul, că curtea italiană e fórte indispusă în contra curții din Viena, pentru-că cu prilejul călĕtoriei moștenitorului de tron austro-ungar Francisc Ferdinand în Italia, el a ocolit atingerea cu curtea italiană. Visita lui Bülow ar fi avut între altele scopul de a crea raporturĭ mai amicale între cele două curțĭ. In urma acésta se vorbesce, că archiducele Francisc Ferdinand va face cât mai curênd o visită curții italiane și prin acésta se va înlătura una din piedecile, carĭ îngreunéză încât va reînoirea triplei alianțe.

*

In *Belgia* a isbucnit o formală *mișcare revoluționară*. Acțiunea socialiștilor pentru stórcerea dreptului de alegere universal s'a manifestat dilele din urmă în demonstrațiunĭ și ciocnirĭ sângerόse pe strade. Conducĕtorii socialiștilor adunațĭ la Bruxella (capitala Belgiei) au declarat, că la argumentele lor trebue sĕ se adaugă acum și forța. Asta au spus'o ei într'o mare adunare, la care au luat parte și trei republicanĭ din Spania. Aceștia au fost espulsațĭ din Belgia. O mulțime uriașă i-a petrecut la gară pe streinii espulsațĭ. Tocmai atuncĭ sosi trenul, care aducea pe regele Leopold din Biaritz. Poporul a însoțit pe rege până la palat, cântând cântece republicane și purtând stindarde roșii. Demonstrația s'a continuat până nóptea târdiu. Massele de popor au cutrierat stradele, furia lui descărcărcându-se mai ales în contra clericalilor. Biserica jesuiților și o mânăstire au fost bombardate cu pietri; o cafenea fù jefuită, în timp-ce pe strade între polițiștĭ și turburătorĭ s'au întêmplat ciocnirĭ sângerόse.

Demonstrațiile acestea nu se mărginesc numai la capitala Belgiei, căcĭ spiritele sunt turburate în țera întrégă. Guvernul temêndu-se de nouĕ ciocnirĭ sângeróse, a rugat Societatea Crucea Roșie sĕ pună la disposiția guvernului tóte mijlócele necesare. Consiliul suprem al socialiștilor a decis sĕ dea un manifest, în care muncitorii sĕ fie provocațĭ, ca pe Miercurea viitóre, când se va desbate la cameră revisuirea constituțiunei, sĕ fie toțĭ de față pe strade și cu tóte mijlócele sĕ forțeze revisuirea.

Situațiunea devine din di în di tot mai seriosă. Căpeteniile socialiștilor țin discurcurĭ ațițătóre și vestesc, că décă guvernul se va opune introducerei votului universal, atuncĭ nu numai clericalismului, ci și monarchiei i-se va face capĕt. Diarul socialist *„Le Peuple“* scrie, că muncitorii se înarméză și că mai mult de 30.000 muncitorĭ minerĭ se pregătesc a da năvală în contra capitalei. Din multe părțĭ se anunță, că reserviștii prémăresc revoluțiunea și cântă „Marseileisa“.

In Bruxella s'a ținut alaltăerĭ un consiliu de ministrii presidat de regele Leopold. S'a hotărît aplicarea de mijlóce estreme pentru sugrumarea orĭ-cărei mișcărĭ. Ministru de rĕsboiŭ a dat ordin, ca în Bruxella și în orașele din provincie sĕ se convóce reservele din 1898 și 1899.

*

Intre *Italia și republica elvețiană* a isbucnit un *conflict diplomatic*, pe urma căruia s'au rupt relațiile diplomatice între cele două țerĭ. Acésta este cea mai nouă încurcătură politică. Conflictul a fost provocat de un articol apărut în diarul anarchist *„Le Reveil“* din Genf. Diarul acesta a insultat nu de mult memoria regelui Umberto. Representantul italian *Silvestrelli* a protestat la consiliul federal și a cerut sĕ ia mĕsurĭ în contra diarului amintit. La acésta guvernul elvețian a rĕspuns, ca guvernul italian sĕ facă propunere de ur-

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“.

Vĕduvă....

— „Pune-mi șéua! mâne 'n zorĭ
 Vréu s'ajung în țéră
Și 'ncolo 'nspre sĕrbătorĭ
 Te-oiŭ mai strînge éră.

Nu mai plânge; e 'nzadar
 Când mĕ chiamă sórtea,
Am sĕ sbor peste hotar
 Sĕ mĕ lupt cu mórtea!

O, de 'l prind în mâna mea
 Turcul nu-mĭ mai scapă;
Am sĕ-l frâng ca pe-o nuia
 Și sĕ-l dau pe apă!...“

Șĭ-a plecat voinic spătos
 Sĕ-șĭ ajute frațiĭ,
Ér în urmă-i furtunos
 Clocoteau Carpațiĭ.....

* * *

Era tómnă; ploi și vênt...,
 Frundele 's în jale....
Ca o cruce pe-un mormênt
 Sta căsuța 'n vale

Și nevasta-'l aștepta
 Și 'l plângea nevasta....
Vêntul dór îi mai spunea
 Ce-i pe lumea asta.

A trecut o lună...., trei,
 Și-a venit Ajunul,
Au mai mângâiat'o-ai ei,
 Și s'a dus Crăciunul.

Mai dădea la liturghiĭ,
 Mai plângea pe cale,
Și prin nopțile pustiĭ
 Se 'nchina cu jale.

De 'ntâlnia pe popa 'n drum
 Îĭ dicea: „părinte
Spune-mĭ ce-o mai fi de-acum,
 Ce-a fost înainte...?!...

Uite..., nu 'nțeleg,... 'mĭ-e greu...
 Toțĭ sosesc din țéră
Numai Gheorghe, Gheorghe al meu
 Nu mi s'arătară....“.

* * *

Era 'ntr'o diminéță de vară..., di senină,
Din résăritul lacom o geană de lumină
Se lasă 'ncet pe fruntea pădurii de pe deal...
Sub streșinĭ rîndunica și 'ncepe ruga-i sfântă
Și firea se deșteptă... și paserile cântă,
Pe când vălceaua 'șĭ spune povestea pe [sub mal.

Apoi... în zărĭ departe, cătându-șĭ o cărare
Voinicul Domn al dilei, stăpân peste hotare,
Își sprijină pe-un munte bĕtrânul sĕu toiag...
Și mângâios în urmă privirile-'șĭ îndréptă
Spre casa de sub cóstă, ce par'că stă și-[așteptă
Sĕ-șĭ vadă ér stăpânul călcându-i peste]prag.

Prin aer se resfață miresme 'nbătătóre...
Din deal rĕsună tóca, că-i di de sĕrbătóre,
Și clopotele chiamă pe ómenĭ la 'nchinat....
Pornesc copiĭ și mame, bĕtrânĭ.... cu toțĭ...., [tot satul
Ci ea rĕmâne-acasă sĕ-'șĭ legene băiatul,
Sĕ-i cânte cântec dulce, din suflet întristat:

 Florĭ din deal și florĭ din vale,
 'Mi-a eșit un cuc în cale,
Mi-a cântat de dor și jale
 Dormĭ cu mama, dormĭ....

Cucule, mutați-ai locul,
Orĭ de nu, cădé-ți-ar ciocul
Când o cresce busuiocul
 Dormĭ puiule, dormĭ....

Flóre ruptă din grădină,
Dómne ce sunt eu de vină
C'am rĕmas acum streină
 Dormĭ cu mama, dormĭ....

Vêntul vine și se duce
Nicĭ o scire nu 'mĭ-aduce
Și plângênd îmĭ fac o cruce,
 Dormĭ puiule, dormĭ....

Foicică fóie-albastră
Ca o flóre strînsă 'n glastră,
Stau orfană la feréstră
 Dormĭ cu mama, dormĭ....

Vêntu 'n préjmă 'mĭ face glume...
— Mi-a plecat bărbatu 'n lume...
Când l'oiŭ mai chiema pe nume?
 Dormĭ puiule, dormĭ....

Dormĭ vrăjit de vise sfinte,
Visurile sĕ te-alinte,

mărire în sensul §-lui 42 din codul penal, căcĭ altfel consiliul federal nu va face nicĭ un pas. Representantul Italiei a rĕspuns din nou printr'o notă, în care a ḑis între altele, că *în Elveția nu se póte obține dreptate*, acolo póte insulta orĭ-cine nepedepsit. Consiliul federal a respins cu energie nota si a pretins dela guvernul din Roma rechemarea ministrului sĕu plenipotențiar. La rĕndul sĕu Italia a respins pretensiunea Elveției, în urma căreia — după cum se telegrafézá din Berna — s'au rupt relațiile diplomatice între Italia și Elveția.

*

Ce o sĕ mai însemne și asta? O telegramă din Odessa (port rusesc in marea Négră) vestesce, că *flota ruséscă de rĕsboiu d'in marea-Négră a primit ordin de mobilisare* Autoritățile marinei rusescĭ lucréză cu cea mai mare iuțélă pentru echiparea vaselor de rĕsboiŭ. In magasiile marinei de rĕsboiŭ din Sebastopol se adună munițiunĭ în mĕsură mare. Pregătirile acestea au produs pretutindenĭ sensație.

Jidovii din România.

Sunt tocmai doi anĭ de atuncĭ, de când Jidovii din România au început sĕ facă mare gălăgie cu emigrările.

Când veniseră în țéră, au întrat la granițĕ, ca nisce hoțĭ, încet, tiptil, pe furiș, cei mai mulțĭ fără pașaport, ér după-ce s'au înmulțit așa de tare, încât țéra nu-i mai puté hrăni și fiiĭ băștinașĭ ai poporului au început sĕ strige, că nu mai pot trăi de atâtea lipitorĭ, jidovii au născocit emigrările, mințind, că sunt persecutațĭ.

Și s'au luat grupurĭ, de 60—100 încălțațĭ cu opincĭ, cu carĕ și cu corturĭ după ei, că ei vor merge pe jos până în America (sic).

Și au făcut atâta tărăboiŭ cu emigrările lor, încât gazetele jidovescĭ au umplut lumea cu vaiete și lamentărĭ, că Românii sunt barbarĭ și îi prigonesc pe jidovĭ.

Primul grup de emigranțĭ a pornit la 19 Aprilie 1900 din Bĕrlad. Erau 60 și au tipărit un manifest, în care se plângeau, că trebue sĕ plece din țéră pentru tot-déuna, fiind-că nu-șĭ pot câștiga pânea de tóte ḑilele și fiind-că nu sunt considerațĭ ca ómenĭ.

Și curios lucru, că tocmai în ḑiua plecării lor, au venit la moșia din Zorlenĭ, de lângă Bĕrlad, de trei-orĭ 60 de lucrătorĭ din Bucovina. N'ar fi putut rĕmâne jidovii, sĕ lucreze ei la moșie, în locul lucrătorilor streinĭ?

Așa! Dér cine a vĕḑut jidov la cósă, la sapă, orĭ la alte lucrurĭ grele? Lui îi plac lucrurile ușóre și câștigul mare cu ostenélă puțină. Jidovul e „neam ales" și décă nu mai găsesce, ce róde, ḑice că emigréză.

Sĕ fi mers cu Dumneḑeu și sĕ se fi întors, când îi vor fi chemat Românii. Ți-ai găsit. Unii au ajuns până la graniță, de unde i-au trimis înapoi, alții au ajuns până la Viena, unii póte mai departe, vorba e, că toțĭ s'au întors înapoi, unii aducĕnd cu sine chiar și rude de ale lor. Va sĕ ḑică s'au așeḑat érăși în țéră... Dér țéra trebue sĕ se îngrijéscă de fiiĭ sĕi și de aceea trebue sĕ aducă legĭ, carĭ sĕ apere interesele Românilor. Așa au adus acum legea meseriașilor în care de bună sémă că se ocrotesc drepturile meseriașilor. S'a isprăvit. Érășĭ s'au umplut gazetele jidovescĭ din tótă lumea cu văicărărĭ și cu înjurăturĭ, ér jidovii érășĭ s'au pus pe emigrărĭ.

Publicăm mai la vale un articol luat din ḑiarul *„Apărarea Națională"*, care se ocupă cu cestiunea de mai sus. Étă, ce scrie numitul ḑiar:

Suntem antisemițĭ, o scie tótă lumea, și nu avem nevoe sĕ o mai repetăm, dér nu trebue ca sĕ se crédă, că suntem influențațĭ numai de ideile nóstre antisemite pentru a spune cele carĭ urméză în cestiunea emigrărilor. Vom discuta lucrul mai mult din punctul de vedere al evreilor, carĭ sunt de mai multă vreme stabilițĭ în țéra nóstră și vom arăta, care este și interesul lor și conduita pe care ar trebui sĕ o aibă față de emigranțĭ și față de țéră în acéstă cestiune.

Evreiĭ din țéră, ca și cei din străinătate, caută a readuce pe tapet din nou cestiunea emigrărilor, folosindu-se, ca de un motiv, de legea meseriilor. In acest scop au și început prin deosebite ḑiare filosemite românescĭ sĕ agite cestiunea, organisând micĭ întrunirĭ, prin Capitală și prin provincie, și anunțând sistematic mai în fie-care ḑi plecarea unui „nou grup de emigranțĭ", — care în realitate nu emigréză.

Apoi au început sĕ strecóre informațiunĭ tendențióse în ḑiarele străine filosemite, din Budapesta, Viena și Paris. Chiar în numĕrul sosit erĭ, bună-óră, ḑiarul *„Le Temps"* are o lungă telegramă, care anunță că în masa evreilor din țéră „se deseuéză un curent pentru emigrare atât de violent ca și cel de anul trecut".

Așa stând lucrurile, ne mirăm cum evreiĭ stabilițĭ de generațiĭ în țéră au conduita incalificabilă și contrar chiar intereselor lor, ca sĕ favoriseze campania, pe care amenință sĕ o deslănțuéscă din nou, în străinătate, contra nóstră, pe cestiunea emigrărilor.

Prin acéstă campanie ei vor sĕ ne oblige a impedeca emigrarea și *datoria evreilor statornicițĭ definitiv și de mult aici este tocmai, ca sĕ o favoriseze.*

Departe de a porni campanie în contra României, ei ar face mai bine, ca sĕ facă străinătatea sĕ ne dea concurs pentru a face mai lesne posibilă și cât mai numĕrósă emigrările.

Am spus, că acésta ar fi în interesul lor, cum este și al țĕrei. Într'adevĕr, orĭ-ce evreu născut în țéra acésta, séu a căruĭ familie e stabilită aicĭ de mai multe generațiĭ, trebue sĕ recunóscă, că la o populație de 5 milióne și jumĕtate locuitorĭ e colosal de mare numĕrul de 500.000 (minimum) de evrei. Cei carĭ emigréză, sunt cei fără căpĕtâiŭ, vagabonḑiĭ, acea numĕrósă populație flotantă, care mișue în Moldova, și care spre a trăi trebue séu sĕ extórcă banĭ dela coreligionariĭ lor mai bogațĭ, séu sĕ se dedea la tot felul de expediente, jafurĭ și escrocherĭĭ.

Interesul evreilor, cu óre-care dreptŭrĭ la vechime în țéră, este ca sĕ faciliteze cât mai mult scurgerea din țéră a acelei populațiĭ de haimanale și de miserĭ.

Și resolvarea cestiunei evreescĭ nu se va puté face, decât atuncĭ, când vor fi emigrat cel puțin trei părțĭ din totalul populației evree care se găsesce acum în țéră.

Marele numĕr al acestei populațiĭ venită de câțĭ-va anĭ în țéră, este alcătuită din acele elemente suspecte, carĭ au fost alungate din tóte țĕrile, séu nu au putut sĕ se căpĕtuéscă nicăirĭ. Acéstă populație este o năpaste pentru evreiĭ de mult stabilițĭ aicĭ și este o primejdie pentru țéră. Făcĕnd interesul lor, aceștia ar aduce și țĕrei un serviciu, décă. în loc de a favorisa campaniĭ de ponegrire a străinilor, ar căuta pe tóte căile sĕ lucreze pentru ca emigrările sĕ fie cât mai numĕróse și mai dese.

Étă ce conduită credem, că trebue sĕ aibă evreiĭ, carĭ aspiră sĕ devie pĕmĕntenĭ îșĭ ḑic patrioțĭ și îșĭ înțeleg interesul.

SCIRILE DILEI.

— 30 Martie v.

Albumul fotografic al armatei române va apăré în curĕnd la Bucurescĭ. In capul Albumului vor fi reproduse două tablourĭ în oleiŭ, carĭ se află la Palat: „Trecerea Dunării de către armata română" și „Regele înaintea Calafatului". Printre oficerii regimentului 4 de roșiorĭ va figura principesa Maria, comandanta de onóre a regimentului; ér printre cei ai regimentului I de geniu, prințul Carol, ca șef de pluton. Prințul Ferdinand va fi representat în capul divisiei a 4-a de infanterie, pe care o comandă.

Adunărĭ învĕțătorescĭ. Despărțĕmĕntul *Bocșa* al reuniunii învĕțătorilor românĭ gr. or. dela șcólele confesionale din diecesa Caransebeșului, s'a întrunit în adunare generală în Bocșa-montană, la 2 Aprilie n., sub presidiul președintelui Ioan Marcu. — Despărțĕmĕntul *Lugoș*, al aceleiași reuniunĭ, va ține adunarea sa generală în Lugoș la 12 Aprilie n., sub presidiul președintelui dr. George *Popovicĭ*. Intre altele, învĕțătorul George *Joandrea* va ceti o lucrare întitulată: *„Vincențiu Babeș ca inspector de școle"*.

Fișpanĭ noi. Désy Zoltan, vice-șpan din Tĕrgu-Mureșului, ḑilele acestea va pleca la Deșiŭ spre a-șĭ ocupa postul de fișpan, la care a fost numit de curĕnd; de asemenea și contele Bethlen se va duce din Deva ca fișpan în comitatul Torontal.

Marele incendiu din Pétra-Némțu. In nóptea de 8 spre 9 Aprilie st. n. a isbucnit un foc în orașul Pétra-Némțu. Se aprinsese casa lui Nic. Munteanu din str. Carol. După un timp fórte scurt deja vr'o 20 case erau cuprinse în flăcărĭ. Pompierii au desvoltat o energie fără seamĕn, sĕ oprésca incendiul de a-se întinde. Mii de ómenĭ se adunaseră la fața locului. Țipete îngrozitóre rĕsunau în tóte părțile, numeróse femei au leșinat. Sublocotenentul *Vasiliu*, comandantul pompierilor, eșise dintre ruinele arḑinde ale unei case cu un copil în brațe; *copilul era încă în viĕță.* Un numĕr de 35 familii (140 suflete) au rĕmas pe drumurĭ în cea mai mare miserie. Din cele 20 case arse numai 8 au fost asigurate. Victimele fiind în mare parte evrei, rabinul Loebel s'au adresat alianței israelite din Viana pentru ajutor. Substitutul Ionescu a deschis o anchetă. Bănuind, că focul a fost pus, s'a ordonat arestarea mai multor persóne.

Arderea unei comune. In comuna Bega St. Georgiu din comitatul Torontal a isbucnit eri un foc teribil. Focul este cu neputință a-l stinge. Tótă comuna e amenințată cu pustiire.

Dislocare de trupe. In locul celor 2 batalióne a reg. 63 din Bistrița, carĭ au fost trimise în Bosnia, ḑilele acestea au venit la Bistrița alte 2 batalióne din Viena. Aceste batalióne fac parte din reg. 82 din Ciuc-Sereda și au fost de câțĭ-va anĭ comandate la Viena.

Un honved maltratat de mórte. Am amintit la timpul sĕu despre un cas petrecut la Oradea, unde sergentul de honveḑi Magyar Ghörgy a bătut și maltratat așa de tare pe bietul recrut român Florian Per, că acesta a murit pe urma bătăilor și schingiuirilor. Acuma ne vine scirea dela Oradea, că sergentul bătăuș a fost condamnat la 4 anĭ temniță de cetate.

Superstiția. Notarul din Corpa, Al. Popovicĭ, a murit ḑilele acestea subit, adecă l'a lovit apoplexia. Notarul avea o slugă bĕtrână, care așa de tare s'a sguduit sufletesce de mórtea năprasnică a stăpânului sĕu, încât în ḑiua înmormântării s'a îmbolnăvit și el și în frigurile, ce le avea, aiurând striga mereu pe stăpânul sĕu. Din

---

Sĕ te facĭ băiat cuminte
Dormĭ cu mama, dormĭ....

Crescĭ și 'mĭ adu ḑile bune
Și s'ascultĭ tu ce ți-oiŭ spune,
C'am sĕ-țĭ fac o rugăciune
Dormĭ puiule, dormĭ....

Elei, Dómne fă-mi-'l mare
Sĕ mi-'l vĕd voinic călare,
Sĕ-'l trimit peste hotare
Dormĭ cu mama, dormĭ....

Sĕ te-avînțĭ ca o săgétă
Colo 'n țéra depărtată,
C'ai avut și tu un tată
Dormĭ puiule, dormĭ....

De-'l găsescĭ sĕ-i spui sĕ vie
Că-'l aștept pe la chindie,
Că mi-e greu în vĕduvie
Dormĭ cu mama, dormĭ....

Și de-o fi trudit, sĕrmanul,
Iai din mână buzduganul,
Și sĕ-'mĭ facĭ fărîmĭ dușmanul
Puișorul meu!

Z. Bârsan.

Obiceiurĭ la morțĭ,

în comuna Ibănescĭ, comitatul Mureș-Turda.

Iubite Amice,

De câte-va ḑile sunt acasă. Acasă la sate. Tu, care locuescĭ într'un oraș, nu înțelegĭ ce va sĕ ḑică la sate. Liveḑile verḑĭ, sberetul oilor când se întorc dela pășune amestecându-se cu sunetul plăcut al talangei, echoul repetat de lătratul unui câne, apoi liniștea aceea tainică, te face sĕ uițĭ totul, sĕ uițĭ neplăcerile avute ale lumei. Uițĭ totul și tóte, și eștĭ fericit.

Sunt acasă. Murmurul liniștit al văiĭ din fundul grădinei mĕ légănă, până-ce adorm la umbra nucului bĕtrân. Dinaintea casei un plop vecĭnic doinesce. De mult l'am auḑit, dér pare-că și acum îi înțeleg vecĭnicul plâns. Cóstele munților din apropiere îmĭ surîd cu verdéța lor. Câte fragĭ nu culesesem la sînul lor! Dér sĕ le las acestea și sĕ-țĭ scriu alt-ceva.

Într'una din epistolele trecute m'ai rugat sĕ-țĭ descriu vre-un obiceiŭ al țĕranilor din satul meu. Acum fiind acasă și neavĕnd de lucru, mĕ apuc sĕ-țĭ descriu, așa după cum voiŭ puté, obiceiul dela morțĭ.

Mĕ voiŭ nisui, ca acest obiceiŭ sĕ ți-l descriu așa după cum l'am vĕḑut. Ascultă déră!

Décă móre cineva, lucrul cel dintâiŭ e, ca sĕ-l spele. Încălḑesc puțin apa și apoi îl spală. Spălătoriĭ de obiceiŭ capĕtă câte-o cămașe de a rĕposatului. După-ce l'au spălat, îl pun pe o laiță (scândură mai lungă) îmbrăcat frumos, în mijlocul casei. Îmbrăcămintea e de sĕrbătóre. Décă mortul e mai sĕrac, atuncĭ îl încalță în așa numițiĭ *„șolovarĭ"*, carĭ nu sunt alt-ceva, decât ciorapĭ făcuțĭ din pânză de casă. De regulă îl îmbracă în hainele carĭ le-a avut mai dragĭ. Îl așéḑă cu mânile pe pept, ér pe pept i-se pune o icónă, mai cu sémă icóna Sf. Nicolae. Pe icóna acésta se pune o lumină de cĕră, care arde până la închiderea cosciugului.

Décă respectivul a murit după ojină, atuncĭ în aceeașĭ ḑi nu se mai trag clopotele. Îndată-ce e gata cosciugul, séu „copârșeul", după cum se ḑice pe la noi, vine preotul și după scurte rugăciunĭ îl pun în coșciug, așa după cum a fost pe laiță.

S'apropie séra. Amiciĭ și cunoscuțiĭ rĕposatului se duc la privegheŭ. (La noi se pronunță „privechĭ"). La casa mortului se adună tinerĭ, bĕtrânĭ, fete, neveste și babe. Cel care intră în casa unde se află mortul, îșĭ face cruce și ḑice: „Dumneḑeu sĕ-l ierte" séu „Dumneḑeu sĕ-o ierte!" Îmĭ aduc bine aminte, cum mama îmĭ spunea, când eram mai mic și mergeam la privegheŭ, sĕ nu uit sĕ-mĭ fac cruce și sĕ ḑic: „Dumneḑeu sĕ-l (sĕ-o) ierte", căcĭ, ḑicea ea, de nu-i ḑice, te vor crede fără minte.

La privegheŭ bĕtrâniĭ se pun la masă. Fetele și nevestele mai pe lângă vatră, pe când feciorașiĭ mai sburdalnicĭ glumesc prin tindă și sperie babele când vin.

Bĕtrâniĭ povestesc despre una alta. Despre vreme, despre bucate, ér décă rĕposatul e mai de vĕrstă, atuncĭ unul altul îșĭ povestesc lucrurĭ, întâmplărĭ din viĕța lui. Ajung la mórtea rĕposatului și cu toțiĭ compătimesc nevasta séu orfaniĭ rĕmașĭ după el. Îi mângăe pe cei trișțĭ ḑicĕnd: „Ce sĕ-i facĭ, décă așa a vrut Dumneḑeu. Îi face ce-i puté". Décă a murit vre-un copil, mângăe părințiĭ ḑicĕnd: „Ce sĕ i facĭ, décă lui Dumneḑeu i-a plăcut mai mult ca nouĕ". Vorbind așa una alta, se mai jócă și în cărțĭ. De cele mai de multe-orĭ în „porc", une-orĭ „douĕ-ḑecĭ și unu" pe nucĭ

faptul acesta ómenii au început sĕ respândéscă vestea, că notarul nu se póte odihni în mormênt şi mergênd nóptea au desgropat mormêntul şi au strĕpuns inima notarului cu o furcă de fier. Gendarmii audind de acésta, au arestat pe ţĕranii superstiţioşi (carĭ cred în lucrurĭ deşerte) şi i-au escortat la Caransebeş.

Asasinat şi jaf într'un tren. O femee din Monte-Carlo, cu numele Gertrud Hirschbrunner, de loc din Berna, plecase deună-di din Nizza, într'un cupeu de clasa II. Ea avea la ea o sumă însemnată de banĭ. Aprope de Ventimiglia, a fost găsit pe şine cadavrul Gertrudei, străpuns de o mulţime de loviturĭ de cuţit. Uşa cupeului în care se afla victima era deschisă, şi pe uşă se aflau numeróse urme de sânge Asasinul a dispărut fără a i-se puté da de urmă până acum.

Patru-spre-dece dile fără hrană. Se scrie din Berlin: O femee, în vêrstă de 52 de anĭ, vĕduva îngrijitorului de cimitir Iänicke, a putut trăi fără sĕ ia în gură nimic timp de 14 dile. Vecinii nu mai daserĕ ochĭ cu vĕduva de vre-o şépte dile: ei credeau, că ea plecase la rude şi de aceea o vreme nu s'au mai interesat de sórta ei. Intr'o di însĕ, intrigaţĭ peste mĕsură, deschiseră uşa odăii, unde locuia vĕduva şi o găsiră lungită în pat; ei crezură, că e mórtă. Un medic, chemat în grabă, constatà o mare slăbiciune a inimei şi ordonà transportarea femeii la spital. Făcêndu-se cercetărĭ mai amănunţite, se constată, că vĕduva fusese lovită de o paralizie şi a trebuit sĕ stea în pat nemâncată timp de 14 dile.

Teatru popular scienţific Urania înfiinţat în anul 1888 ca grup V (sciinţele naturale) de către cartelul elveţian a amicilor culturei poporale, va da sub conducerea profesorului G. *Müller* trei representaţiunĭ în Braşov. Aceste representaţiunĭ vor avé loc în dilele de 18, 20 şi 21 Aprilie în sala de concerte a Redutei. (Espediţiunea lui Nansen: O privire în adêncimile mărei, Minunile astronomiei) Intreprinderea lucréză la lumina proprie (forţă de 2400 luminărĭ). Asupra representaţiilor Uraniei vom mai reveni.

Unde se mănâncă eftin şi bine? La Stefan *Moldovan*, Braşov, Têrgu Boilor (Isvorul de bere). Loc de întêlnire pentru cei din oraş şi provincie.

Convocare.

Despărţĕmêntul *Aiud* al Reuniuniĭ înv. gr. cat. din archidiecesa gr. cat. de Alba-Iulia şi Făgăraş, prin acésta se convócă în sensul §§-lor 13 şi 21 din statute la adunarea de primăvară în Teiuş la 16/29 Aprilie, a treia di de Pascĭ, pe lângă următórea

Ordine de di: 1) La órele 8 a. m. participarea în corpore la serviciul divin. 2) La 10 óre a. m. prelegere practică, ţinută de d-na Laura Crişan în şcóla de băeţĭ. 3) Deschiderea adunăriĭ. 4) Apel nominal. 5) Cetirea şi verificarea procesului verbal. 6) Disertaţiune ţinută de Rev. D-n protopop Ioan Maior. 7) Încassarea taxelor dela membriĭ vechĭ şi suscepere de noi membri. Raportul cassarului. 8) Alegerea oficialilor pe anul de gestiune 1902/3 a 2 delegaţĭ pentru adunarea generală şi ai delegaţiei în comitatul central. 9) Defigerea locului şi timpului pentru ţinerea proximei adunărĭ. 10) Eventuale propunerĭ. 11) Alegerea a 2 membri verificatorĭ 12) Închiderea adunăriĭ.

La acéstă adunare sunt rugaţĭ a participa toţĭ membriĭ reuniuniĭ, On. directorĭ de şcolĭ, precum şi toţĭ cei-ce se intereséză de causa învĕţămêntului nostru poporal, doresc înaintare şi progres şi voesc a contribui la cât mai urgenta emancipare a clasei învĕţătorilor noştri, pentru a ajunge nivoul reclamat de spiritul timpului, ţinênd pas cu învĕţ. naţiunilor culte.

Doritoriĭ de a participa la prândul comun, sunt rugaţĭ a se anunţa la subscrisul până în 27 Aprilie n. Coverta 80 cr.

Teiuş, în 1 Aprilie 1902.

Cornel Crişan,
preşedinte.

ULTIME SCIRI.

Bucurescĭ, 12 Aprilie. Regele României a acordat la 47 profesorĭ dela universitate şi gimnasii diferite grade ale ordinelor „Steaua României" şi „Coróna României", Intre cei decoraţĭ vedem şi pe următorii: D-l Solomon *Haliţă*, inspector al învĕţămêntului primar, profesor la şcóla normală din Galaţĭ (originar din districtul Nâsĕudului) „*Coróna României*" în gradul de ofiţer; D-l Leonte *Moldovanu*, profesor la liceul din Brăila (originar din Şinca-veche-Făgăraş) şi d-l Cornel *Guşilă*, profesor la liceul din Brăila (originar din Poşorta-Făgăraş), amêndoi aceştĭ din urmă „*Corona României*" în gradul de cavalerĭ.

Bucurescĭ, 12 Aprilie. Un diar de aicĭ anunţă, că 40 de comitete macedonene s'ar fi declarat a revoluţiona Bulgaria şi a se ataşa la Sarafoff.

Literatură.

„*Rugăciune de pocăinţă*" către Domnul nostru Isus Christos şi cele 12 Vinerĭ marĭ de peste an. Folosi óre pentru orĭ-ce creştin. Braşov 1902. Preţul *20 banĭ* cu porto cu tot. Se află de vêndare la *Tipografia A. Mureşanu.*

Apel.

Subscrişiĭ în numele poporului gr. cat. din comuna Kebele-Szt.-Jván, situată lângă M.-Oşorhei, comună bisericéscă constătătóre abia din 33 familiĭ, carĭ sunt constrînşĭ sĕ trăéscă şi sĕ-şĭ susţină religiunea lor strămoşéscă în mijlocul altor confesiunĭ şi naţiunĭ, în causa următóre apelăm la bunăvoinţa şi generositatea inimilor române.

De present ne aflăm într'o stare tristă. Mica-ne biserică, edificată din lemn la anul 1743 fiind într'o condiţiune atât de slabă şi umilită, încât ţinerea serviciului divin întrênsa era imposibil, prin sentinţa protopretorială din 24 Octomvre 1899 Nr. 6559 este închisă. Dela acel timp într'o locuinţă privată ţinem serviciul divin.

Cand înacest loc fără jertfirea intereselor nóstre confesionale şi naţionale edificarea unei nouĕ bisericĭ n'o putem amâna, mai desperaţĭ cautâ sĕ vedem, că suntem prea puţinĭ şi sĕracĭ, ca sĕ putem ridica o biserică cât de mică unde sĕ ne rugăm Tatălui ceresc.

Am fost siliţĭ a cere dela Escelenţa Sa D-l ministru interne concesiune de a aduna în intrégă ţéra elemosină în favorul nouĕi edificânde bisericĭ.

După-ce numai cu puterile nóstre materiale nu ne putem vedea realisată dorinţa, suntem constrînşĭ a ne întórce şi a cere ajutoriul vostru Iubiţĭ fraţĭ!, de o limbă şi de un sânge, rugându vĕ sĕ vĕ înduraţĭ a veni întru ajutoriŭ cu obolul vostru! Ascultaţi-ne glasul nostru rugător şi carĭ iubiţĭ pe Dumnedeu, întindeţi-vĕ dreptele vóstre ajutătóre! Şi nóuă ne cade bine în casa Domnului a ne ruga! Suntem sĕracĭ, numai cu ajutorul mai multe comune filiale ne putem susţiné preot şi cantor, neavênd biserica nóstră nicĭ un isvor de venit-

Ofertele marinimóse de contribuire sĕ vor cuita cu recunoscinţă şi mulţămită prin diare.

Al Prea On. Domniei Vóstre,

Kebele Szt.-Jván, în 13/III. 1902.
(posta ultimă: Maros-Vásárhely).

plecaţĭ servĭ

Vasile Tătar, paroch. — *Dumitru Tătar*, curator primar.

Mulţămită publică.

Subscrişii, în numele curatoratului şi credincioşilor bisericei gr.-cat. din *Şercaia*, venim şi pe acéstă cale a aduce sincerile mulţămirĭ tuturora, care au binevoit a contribui cu dinarul lor pentru procurarea unui clopot, pentru biserica nóstră, şi anume:

George Gross comp. Schneider 20 cor. Kis Szabó Ferencz 20 cor., Martin Liehn 12 cor., Simion Covorau Nr. cas. 248,—10 cor., Iosef V. Kraus 10 cor., Francisc Schneider apotecar 10 cor.. Martin Miklos Nr. c. 84—10 cor., Michael Teutsch 10 cor., Adele Farkasházi 10 cor., Iohan Dauhamer 10 cor., I. Romanţian apotecar Făgăraş 8 cor., Mateiŭ Grecu 8 cor., Dr. Benedek Arthur 6 cor., Iohan Onygert 10 filerĭ, Iohan Krauss Nr. 113· 6 cor.. Iohan Roth capelan pensionat 1 cor., Adolf Henrich 2 cor., Gavrilă Borzea 3 cor., Teobald Wolf 4 cor. vĕd. Lagler Roza 80 fil., Georg Gross Nr. 117 —2 cor., Karl Haner 1 cor., Iohan Teutsch Nr. 144 — 2 cor, Iohan Gross 2 cor., Iohan Gross, sen. 1 cor., Iohan Gross Nr. 143 1 cor., Nicolaus Liehn 1 cor., Georg Gross Nr. 64 1 cor., Iohan Gross 1 cor., Michael Knal croitor 2 cor., Iohan Teutsch 1 cor., Dr. Andreiu Micu adv. Făgăraş 2 cor., N. N. 4 cor., Szabó Iozsef 4 cor., Toma Nicolau 1 cor., Iohan Henerich 2 cor., Hochman Isidor 4 cor., Karl Monch croitor 3 cor., Iohan Kirr capelan 2 cor., Ioan Tălmaciu 4 cor., toţĭ din Şercaia.

Ioan Chiuşdea 1 cor., Lazăr Popa 1 cor., ambii din Şinca-nouă.

Vitályos Gyula not. cerc. 1 cor., Emil Pop not. 1 cor., Agaton Popa 1 cor., George Proca 1 cor., Ioan Flucus 1 cor., toţĭ din Şinca-veche.

Sofron Prună înv. 4 cor., Ioan Petrişor înv. pens. 1 cor; D-şóra Iuliana Darvaş înv. 1 cor; Bartolomeiu Vişoli înv. 1 cor; Elie Grămoiu 1 cor; toţĭ din Vaida-Recea.

George A. Cosgarea 20 cor; N. N. 10 cor; George Şandru Boer 2 cor; Stefan Boer 2 cor; Irodion Boer 3 cor; toţĭ din Vad.

Tot deodată aducem mulţămirĭ celor ce au binevoit a contribui la infrumseţarea sfintei nóstre biserice, şi anume:

La cumperarea unui candelabru din bronz aurit cu 12 lumânărĭ în preţul de 200 cor. a contribuit St. D. Dr. Pompeiu German medic cercuale în Şiercaia 100 cor. (restul până la 200 cor. cassa bisericei). Dómna Ana Volfshaut a procurat un prapor în preţul de 60 cor. şi un tetrapod 40 cor. Dl. Mateu Grecu comisar de drum în Şiercaia douĕ icóne împĕrătescĭ în preţ de 60 cor., vĕduva Eva Şiulea un lumânar în altar din argint de China în preţ de 80 cor. Ioan Borger şi Stimata i soţie: a) o înmormêntare, b) o cruce de argint, c) o cădelniţă, d) o icónă a sfintei Treimi, e) o copie şi tóte aparţinătórele, tóte in preţ de 160 cor. toţĭ din Şercaia. Dómna Zinca Roman din Făgăraş, douĕ feşnice înaintea altarului şi perdelele la uşile altarului în preţ de 68 cor.

Veress János morar în Şercaia, una s. Evangelie cu litere latine în preţ de 26 cor. Ioan C. Prună şi Ana Zacharie din Şercaia au plătit ramele alor douĕ s. Treimĭ cu 12 cor. Domnul Jaques Osvald şi familia din Bucurescĭ (România): o faţă de masă din mătase grea de Italia, pentru Prestol, şi 4 luminĭ de céră, tóte în preţ de 200 cor. Precum şi altor mărinimoşĭ creştinĭ, carĭ au donat s. biserice icóne moderne şi alte lucrurĭ frumóse. D-deu sĕ le rĕsplătéscă cu darurile sale cerescĭ.

Şercaia, 25 Februarie 1902.

Petru Langa, paroch gr. cat. — *George Vlad*, învĕţător gr. cat.

Din istoricul comunei Vidrasĕu.

— Fine. —

Partea cealaltă a hotarului Vidrasĕului e pe deal spre médă-di şi se întinde printre hotarĕle comunelor vecinaşe a Chirileului, Sânpaulului, Buzaşbeşineului, a Michii, a Cerghidului-mare şi a Cerghizelului. Hotarul Vidrasĕului e comasat din primăvara anului 1894. Inginer de comasare a fost Onoriu Tilea, ér mĕsurător al hotarului Ilie Dop, ambiĭ Românĭ.

Apă de beut, afară de cea din Murĕş şi Nieragiu, se află în mai multe isvórĕ în partea hotarului de pe deal, şi cu deosebire

---

Când eram mai mic, sciĭ ce făceam? Dela toţĭ carĭ câştigau, ceream nucĭ şi le mâncam.

La celalalt capĕt de masă o cétă de ştrengarĭ, nisce băieţandri de 12-15 anĭ se jócă „*de-a plăselele*". Un joc fórte curios. Un beţigaş de grosimea degetului arătător şi lung de 6—10 cm., crepat în douĕ. Pe dosul unei părticele se face o crestătură; acésta însemnéză 5, ér pe cealaltă parte se încréstă un 10 roman. Acésta însemnéză 10. Pe lângă acestea mai trebue o lingură bună de lemn. Acum se începe jocul. Jucătoriĭ se aşédă în jurul mesei. Pe rênd iau ei lemnele, le pun aşa, ca sĕ se potrivéscă, adecă feţele crepate sĕ le împreune. Le ridică şi le dau drumul sĕ cadă pe masă. Acela, căruia i-a succes, ca amêndouĕ părticelele sĕ fie séu cu scórţa séu cu părţile netede în sus, e numit „birău".

„Birăul" ia lingura în mână. Toţĭ carĭ urméză, ridică şi dau drumul „plăselelor", ér décă îi cade 5, atuncĭ capĕtă 5 cu lingura în palmă. Décă îi cade 10-cele, atuncĭ capĕtă 10 loviturĭ în palmă dela birău. Toţĭ capĕtă, până când unuia îi succede sĕ fie şi el birău. Birăul vechiŭ îi predă biràia cu o singură dătătură. De sine se înţelege, că birăul vechiŭ e nĕcăjit pentru-ce i-se ia funcţiunea şi de aceea îi cârpesce una sdravĕnă. Dér cu atât mai rĕu pentru el în casul cand noul birău ajunge cu biràia până la el, ér lui îi cade 5 séu 10, atuncĭ capĕtă de cele pipĕrate. Ceialalţĭ — când nu capĕtă — rîd de se prăpădesc. Rîsul nu ţine mult, căcĭ în curênd ajunge rêndul şi la el.

Gluma se îngróşă dela o vreme. Din ce în ce dau mai tare. Lingura ajunge la un blăstĕmat. Pentru-ca gluma sĕ fie şi mai mare, începe: „Totoiŭ da, totoiŭ da, pănăoiŭ începe a numĕra, nu te bate lingura, că te bate vina ta, că nu te sciĭ juca num......a". Acésta o dice până ce póte ţinea rĕsuflarea, dér dând în continuu. Şi aşa îi numĕră 5 séu 10, după cum a avut norocul.

Rênd pe rênd se satură, căcĭ îi ustură palma şi încep a-se codi. Sĕ lasă. Ce sĕ facă? De a „*matróşa*" copiĭ! Un joc la care e bine se ai spate late.

Sĕ pun rótă jos în faţa casei. Peste picióre pun nisce ţóle. Îşĭ ridică genunchiĭ aşa, ca pe dedesupt ştergarul înodat cum se cade, sĕ se pótă da cât de iute mai departe. Se pune unul în mijloc. Ştergarul înodat se dă pe sub genunchĭ, fără sĕ observe cel din mijloc, la cel dela spate. Acesta, fără multă gândire, ţi-l cârpesce sdravĕn de vre-o câteva-orĭ şi — drum ştergarului mai departe. Cel din mijloc sare la el şi de î-i prinde „matroşa" la orĭ-care, acela trebue sĕ stee la mijloc. Dér până sare la cel care a dat, „matroşa" e la cel dela spate şi dă-i una, douĕ.

Aicĭ trebue sĕ fi sprinten, iute, ca sĕ poţĭ prinde „matroşa" la unul, ca sĕ-l poţĭ pune în locul tĕu. Er' acum n'ai decât — décă poţĭ — sĕ-i dai îndĕrĕt îndoit ce ţi-a dat.

Până când aceştia se jócă, fetele de pe vatră şi de lângă cuptor încep sĕ cânte pe o melodiĕ înduioşătóre:

De-o lună de-o sĕptĕmână
Umblă mórtea prin grădină,
Rupt'o mĕr din rădĕcină,
Şi pe N. N. din inimă.
Strigă mórtea la feréstră:
Eşĭ tu N. N. pân' afară.
— Eu afar' nu pot eşi,
Că nu mĕ pot despărţi
De dragiĭ părinţiĭ mei
C'am trăit bine cu ei.

Strigă mórtea a dóua-óră:
Eşĭ tu N. N. pân' afară.
— Eu afar' nu pot eşi,
Că nu mĕ pot despărţi
De dragĭ frăţioriĭ mei,
C'am trăit bine cu ei.

Strigă mórtea a treia-óră:
Eşĭ tu N. N. pân' afară.
— Eu afar' nu pot eşi,
Că nu mĕ pot despărţi
De dragĭ surorile mele,
C'am trăit bine cu ele.

Strigă mórtea a patra-óră:
Eşĭ tu N. N. pân' afară.
— Eu afar' nu pot eşi,
Că nu mĕ pot despărţi
De dragiĭ nănaşiĭ mei,
C'am trăit bine cu ei.

Strigă mórtea a cincia-óră:
Eşĭ tu N. N. pân' afară.
— Eu afar' nu pot eşi,
Că nu mĕ pot despărţi
De dragiĭ veciniĭ mei
C'am trăit bine cu ei.

Mai stau puţintel, apoi ér încep:

Tu mórte aicĭ ce-ai cătat
Că noi nu te-am aşteptat.
Sĕ fi mers pe drum de pétră
La copiiĭ făr' de tată!
Sĕ fi mers pe drum de aramă
La copiiĭ făr' de mamă.

apa de isvor din via fundaţiunei mai sus numite de lângă drumul de ţéră, „Recea“, e apă ca de munte minunat de bună, limpede şi mai ales vara e fórte rece, din care causă se şi numesce *Recea.*

Apa din isvor se adună într'un basen rotund de pétră cioplită de-asupra acoperit cu o lespede de pétră, ér din basen curge pe o cinternă de lemn afară. Isvorul acesta se află sub un deal spre miadă-nópte în jurul căruia se află o mulţime de arborî deşî, din care causă isvorul e tot-déuna la umbră. Călătoriî carî trec pe drumul ţěriî în sus şi în jos, cu deosebire vara, ajungênd la isvorul Recea se opresc de-şî stîmpěră setea. Dela acest isvor, cam la o depărtare de 500 metri pe deal spre sud, se află un alt isvor cu apă fórte bună de beut cu numele „fântâna Grecului“, care apă o folosesc săteniî vara când sunt la lucrul câmpului în partea aceea de hotar. Acel isvor însě fiind comunal, nu e conservat după cum ar merita, ci e cu totul neglijeat, e numai în pămênt şi neînchis, din care causă vara se mai scălda în el şi câniî pěcurarilor.

În hotarul Vidrasěului nu sunt pădurî, din care causă lemnele de stejar de edificat şi lemnele de foc le cumpěră ómeniî cu banî scumpî dela proprietariî pădurilor din comunile Buzaşbeşineu, Cerghizel, Tirimiamare séu din Têrgul-Mureşului. Dela via în care se află isvorul Recea în sus pe deal, spre sud-vest, se întinde un şes frumos, mai mult lung decât lat. Pe acel şes în partea de cătră ost într'un cerc mare, se află o mulţime de bucăţî de urne de pe timpul Romanilor, strămoşii noştri, de unde se vede şi se presupune cu tótă probabilitatea, că în locul acela a fost un cimiter Roman. După istorie e lucru cunoscut, cum-că Romaniî îşî ardeau morţiî, ér cenuşa o adunau într'o urnă, care apoi o îngropau în pămênt. Urnele erau făcute din pămênt lutos, în forma ólelor de acum, gróse de un deget, la gură mai strîmte decât ólele şi arse bine în foc. Pentru ómenî marî erau şi urnele mai marî, ér pentru copiî urnele mai micuţe.

În acelaşî loc, adecă în periferia cimiteriului Roman din hotarul Vidrasěului, în mai multe rêndurî s'au aflat lanţurî de zale rotunde de aur după cum arată forma lor de pe timpul Romanilor. În copilăria mea prin aniî 1830—1832 pe timpul secerişului o femee secerând, a aflat un lanţ de vre-o doué-decî de zale de aur. Femeia a pus lanţul în tróca în care era culcat copilul ei sugětor şi a secerat mai departe, dér venind de cătră miadă-nópte o plóie mare, femeia a luat tróca cu copilul pe cap şi a fugit pe deal în jos până la ospětăria de lângă drumul ţěriî, aprópe de via cu isvorul Recea. Cum a fugit femeia pe deal în jos şi plóia cădea pe copil în tróca, copilul s'a mişcat şi lanţul a cădut jos din tróca, fără ca femeia sě fi observat. Un om cu numele Puşcaş fugind şi el dela secere pentru plóie cătră ospětăria menţionată a aflat lanţul de aur, şi l'a pus bine. La ospětărie s'au adunat mai mulţî ómenî dela secere, dér femeia, care a fost aflat lanţul, credênd că acela se află în trócă lângă copil n'a mai căutat de lanţ, ca sě nu scie şi alţî ómenî ce a aflat ea. După-ce a mers acasă, a căutat lanţul în trócă, ca sě-l arate bărbatului sěu, dér neaflându-l, sěrmana femee de supěrare s'a bolnăvit.

La început nu s'a sciut cine a aflat lanţul. Mai târdiu, după vre-o câte-va lunî, Puşcaş a dus lanţul în Têrgul-Mureşului şi l'a vîndut, ér după un an de dile ş'a cumcumpěrat douě vacî. Cu ce preţ şi cui a vîndut Puşcaş lanţul, nu s'a putut afla, dér fiind Puşcaş mai 'nainte om sěrac fără avere şi locuia într'o casă a eclesiei gr. unite, s'a presupus, că el a aflat lanţul, însě nefiind nicî o dovadă, sěrmana femee a rěmas fără lanţ.

Cam prin aniî 1836—1837, un alt om din Vidrasěu, tot în periferia cimiteriului mai sus descris, a aflat un lanţ de aur din 6 zale rotunde neîncheiate la olaltă, ci, fiind capetele zalelor mai subţirî, erau date pesteolaltă şi aşa atêrnate una de alta. Acele zale de aur le-a cumpěrat tatăl-meu. Într'o Joi venind la mine în Têrgul-Murěşului unde mě aflam la şcólă, mi-le-a arătat, le-am luat în mână şi m'am uitat la ele, apoi le-a luat dela mine, s'a dus cu ele cătră piaţă şi le-a vîndut nu sciu cui şi cu ce preţ.

În anul 1853 un alt om din Vidrasěu cu numele Sas Ion, tot în periferia cimiteriului de mai sus, a aflat un lanţ de aur de 6 zale rotunde, neîncheiate şi nelipite, ci capetele mai subţirî date peste olaltă şi aşa atêrnate una de alta. Sas Ion s'a dus cu douě zale la Têrgul-Murěşului şi le-a vîndut la un neguţător cu 6 fl. m. c. şi a spus neguţătorului, că acasă mai are încă patru zale de acestea. Neguţătorul i-a dis sě i-le aducă, că le va cumpěra. La sěptěmâna Sas Ion s'a dus cu cele patru zale la neguţătorul respectiv. Dér ce sě vedî, neguţătorul a dus pe Sas Ion împreună cu zalele de aur la comisariatul c. r. de atuncî din Têrgul-Murěşului şi a denunţat pe Sas Ion, că are patru zale de aur răpite în timpul revoluţiuniî maghiare din aniî 1848/9 dela Maghiarî. Sas Ion fù arestat şi zalele confiscate. Dér fiind oficiolatele c. r. şi amploiaţiî de atunci mai dreptî, decât „patrioţiî“ de astădî, — după-ce s'a luat cu Sas Ion un proces verbal în care a spus, că el acele zale nu le-a răpit dela Maghiarî, ci le-a aflat în hotarul Vidrasěului în partea de hotar numită „fântâna grecului“, unde s'au mai aflat astfel de zale de aur şi înainte de revoluţiunea din aniî 1848/9, a fost pus în libertate, ér procesul verbal împreună cu cele patru zale le-a transpus Comisariatului c. r. din Cetatea-de-baltă, fiind că Vidrăseul şi Sas Ion aparţineau acelui Comisariat.

Comisariatul c. r. din Cetatea de-baltă a ascultat de nou pe Sas Ion şi după-ce el a spus, că cele patru zale şi încă cu alte douě, carî le a vîndut în Têrgul-Murěşului, le-a aflat în hotarul Vidrasěului unde astfel de zale şi ininte de anul 1848 s'au mai găsit, l'au lăsat acasă.

Comisariatul c. r. din Cetatea-de-baltă printr'un circular a publicat în tótă Transilvania, cumcă la el se află patru zale de aur confiscate dela Sas Ion din Vidrasěu şi că cine într'un an de dile va dovedi, că acele sunt proprietatea sa, i-se vor preda, în casul contrar acele zale se vor restitui lui Sas Ion.

Eu în timpul acela eram adjunct la subcomisariatul c. r. din Blaşiŭ şi venind circularul spre publicare şi la acel subcomisariat şi dându-se mie spre publicare, l'am publicat din datorinţă oficiósă, eram însě convins, că acele zale Sas Ion într'adevěr le-a aflat în hotarul Vidrasěului. După publicarea circularului, numai decât am scris lui Sas Ioan, ca după primirea scrisórei mele sě vină la mine la Blaşiŭ. El a şi venit şi după-ce mi-a enarat cum-că acele zale de aur le-a aflat în hotarul Vidrasěului în periferia locului dela „fântâna grecului“, unde se află o mulţime de urne, i-am dis, că după trecerea unui an de dile îi voiŭ scrie, ca sě vină la mine la Blaşiŭ şi sě mergem amêndoi la comisariatul c. r. din Cetatea-de-baltă pentru scóterea zalelor. După trecerea unui an dela datul circularului, am scris lui Sas Ion, ca sě vină la mine la Blaşiŭ. El a şi venit, dér mi-a spus, că trecênd prin Cetatea-de-baltă s'a dus la comisariatul c. r. de şi-a cerut zalele, domniî amploiaţî însě i-au promis pentru zale mai întâiŭ 5 fl., ér după aceea 10 fl., dér fiind-că el n'a voit sě le vîndă, nu i-le-au mai dat. După aceea am mers eu cu Sas Ion la numitul comisariat şi am scos zalele şi i-le-am plătit lui Sas Ioan cu 20 fl. m. c. Acele zale şi adî le mai păstrez pentru anticitatea şi valórea lor istorică. Ele au o greutate de 6 galbinî împěrătescî, sunt rotunde, fie-care are douě capete mai subţirî îndoite puţin pesteolaltă, însě nelipite, încât se pot desface de-olaltă.

Asemenea zale cuprinse într'o brazletă şi între ele câte-un galbin din timpul Romanilor, am vědut cu ocasiunea instalăriî Escelenţei Sale Archiepiscopului greco-unit de pie memorie Alexandru Sterca Şuluţiu de Cărpeniş, în Blaşiu, — pe frumósa mână a soţiei Ilustrităţiî Sale Domnului Gavrila Mihali din Sighetul Marmaţiei, născută Man, mama Escelenţei Sale actualului Archiepiscop şi Mitropolit greco-unit din Blaşiŭ, unde numita Dómnă împreună cu douě fiice ale sale a fost de faţă.

E posibil, ca făcêndu-se săpăturî în locul unde s'au aflat acuşî în trei rêndurî zale de aur, póte că s'ar mai afla şi alte obiecte de valóre şi de interes istoric de pe timpul Romanilor.

Zalele mele ar merita, ca pentru anticuitatea şi valórea lor de interes istoric, ca un tesaur rěmas dela strămoşiî noştriî Romanî, carî au domnit aprópe peste întréga lume, sě fie păstrate într'un museu naţional românesc

Pe lângă Vidraseu trece în sus şi în jos o linie ferată, şi anume în sus numai până la Reghinul săsesc, ér în jos cătră Cluşiŭ şi Alba-Iulia până la Budapesta. Gara cea mai aprópe de Vidrasěu e la comuna Niraşteu, de unde alta până la Têrgul-Murěşului nu se mai află.

În comună pe rîul Nieragiului, aprópe de Murěş şi de gura Nieragiului unde se împreună Nieragiul cu Murěşul, se află o móră de făină cu trei petriî, proprietatea fundaţiunei şuluţane. În linie paralelă cu drumul de fer trece prin hotarul Vidrasěului în sus cătră Têrgul-Murěşului şi în jos cătră Cluşiŭ şi Alba-Iulia un drum de ţéră.

Ioan O. Russu.

La urmă îl rógă:

Iaţî N. N. iertăciunî:
Dela fir de érbă créţă,
Dela draga ta viéţă,
Dela fir de busuioc,
Dela copii, dela joc.
Dela fir de tămâiţă,
Dela fete din uliţă.

Amice! La priveghiŭ se face destul haz, dér sě sci, că cuvintele acestea nevinovate şi tonurile jalnice, eşite din nisce gurî tinere, îţî storc lacrimî şi fără sě vrei, trebue sě plângî, sě plângî. Îţî amintescî destinul şi plângî, căcî nu sci diua, césul, minuta când va trebui sě părăsescî lumea acésta....

Tristeţa curênd dispare, un „*urs*“ cât o „mătăhală“ şi un ţigan întră în lăuntru. Ursul, la rîsetele mulţimei şi la cântecul ţiganului, jócă par'că-l ia mama dracului. Uitasem sě-ţî spun, ca nu cumva sě te speriî, căcî ursul e un fecior sdravěn. În mânî are un suman negru, luat de a întórsele. Pe picióre de asemenea. În cap un sumănel, ale cărui mânecî sunt umplute cu fên séu pae şi carî servesc de urechî. În jurul trupului, înlăuntrul sumanelor, ursul nostru e umplut cu fên séu pae, apoi legat bine peste bréu c'un lanţ. Pe urs ţiganul îl aduce la lanţ, sunându-l mereu. Ţiganul e uns de ciaon şi are o armă grozavă: leuca dela car.

Ţiganul cântă, ursul jócă. Se întêmplă că unul dice: ce urs frumos mai ai tu ţigane. Atât îi trebue ursului! Cade jos şi sě face, că e mort. Ţiganul scuipă pe deochetor în faţă, apoi plânge că i-a murit ursul. Se duce la urs, îl împinge cu leuca (puşca lui) dicênd: hi la una, hi la buna, hi la moşu din pădure.... hi, hi! Ursu mort şi pace. În fine la a treia plângere ursul se scólă şi hai după fete: În rîsete şi strigăte ursul ese. Toţî se aşédă la locul lor, căcî până când a fost ursul în casă, la toţî li-a fost frică de el.

(Va urma.)

NOU ABONAMENT

LA

„GAZETA TRANSILVANIEI“.

Cu 1 Aprilie st. v. 1902

se deschide nou abonament, la care învităm pe toţî amicii şi sprijinitorii foiei nóstre.

Preţul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24 coróne, pe şése lunî 12 coróne, pe trei lunî 6 coróne, pe o lună 2 coróne.

Pentru România şi strěinătate: Pe un an 40 francî, pe şése lunî 20 francî, pe trei lunî 10 francî, pe o lună fr. 3.50.

Abonamente numai la numěrul poporal de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 4 coróne, pe şése lunî 2 coróne

Pentru România: Pe un an 8 francî, pe şése lunî 4 francî.

Abonarea se póte face mai uşor prin mandate postale.

ADMINISTRAŢIUNEA.

Femeia — dómna casei.

Afară de funcţiunile de soţie, de mamă, un alt titlu investesce femeia: ea se mai numesce *dómna casei*, orî femeia de menagiŭ.

Dela femeia de menagiŭ atêrnă prosperitatea dinăuntru, sănětatea copiilor, bunul traiŭ al bărbatului.

Ea se ocupă a face frumosul în casă, cum şi lucrurile folositóre, căcî buna întocmire a locuinţei sale este ca o lucrare de artă, ce ea crează şi reînoesce în fie-care di.

Buna femee de menagiŭ are trebuinţă de tóte însuşirile sale femeescî, ca sě fie femeie de menagiŭ: ordine, fineţă, bunătate, veghere, dulceţă.

Ea scie a transforma strictul necesar în belşug, sémĕnă noroc în tóte, îndulcesce ceea-ce e aspru şi amar în viéţă.

Femeia de menagiŭ ţine alipit de sine pe toţî ai casei, fie-căruia procurându-i câte-o plăcere. Ea alungă din casă vorbele grosolane, actele violente liniştesce servitoriî şi copiiî şi nimenî nu e atins de vre-o suferinţă, ca ea sě nu i-o uşureze.

Fie-care mobilă e pusă la locul sěu, totul e curat şi îngrijit.

Spiritul sěu umple casa, ochiul sěu vede tóte, mâna sa potrivesce bine şi 'n bucătărie ca şi în salon, o mică provedinţă îngrijesce de jur împrejur.

Uitaţi-vě mai cu sémă într'o casă de ţéră, pentru a judeca vrednicia femeiî. Pe dênsa nu o obosesce nicî crescerea copiilor, nicî îmbrăcatul şi împodobitul casei, nicî conducerea bucătăriei, nicî îngrijirea magasiei de păstrat, nicî pivniţa cu zarzavaturî, nicî curtea drăguţă a casei, nicî grădina cu legume, nicî grădiniţa cu florî. Ea schimbă felul ocupaţiunilor pentru a-se odihni, — eşind din casă, unde e regină — în curte bălaia şi viţelul sěu o chiamă mugind şi-i linge mâna, pazniciî casei se gudură împrejur, toţî o linguşesc în domnia sa.

Ce sě admirî mai întâiŭ, frumósele sale cusăturî, alesăturî, ţesăturî adevěrat artistice, séu dibăcia cu care fabrică untul, brânza, oţetul, etc., orî cum lucréză inul, cânepa, atâtea pânzeturî, scórţe, chilimurî, mese, şervete şi atâtea podóbe ale casei?

De te coborî în curte, te isbesce albéţa păreţilor casei, une-orî voioşia ederei şi a zorelelor, carî se urcă

pe ferestri a da bună diua stăpânei lor. Florile în grădină aştéptă plivirea şi udătura dela dênsa pentru a-i da în schimb frumuseţea culorilor şi parfumul lor.

Legumele aşedate în liniĭ de bătae, aştéptă verdĭ şi vesele mâna dómnei, sĕ le culégă. Fructele pomilor recunosc şi ele domnia femeii de menagiŭ.

Ce de puterĭ, ce de farmec, ce de secrete, ce de supuşĭ în împĕrăţia femeiĭ de menagiŭ!

Cei vechĭ simţiau şi cântau admirabil acéstă poesiă domestică.

Din „Odiseea“, ce ne farmecă mai cu sémă, décă nu Penelopa princesă unită la femeia de menagiŭ; şi Xenofon unde e mai fermecător în scrierile sale, decât atuncĭ când descrie bucuriile unei tinere mame de familie?

De altfel noi nu servim mai mult, nicĭ mai puţin în acéstă colónă de cât a scóte în lumină plină sciinţa şi arta vieţiĭ domestice, farmecile familiei, — hărnicia femeiĭ sóţe, mame, femei de menagiŭ pentru a-i crea o autoritate reală, o aureolă de respect şi de iubire cum se cuvine unei regine a cărei domnie e pe viéţă. („G. Ţăr“)

Lămâile ca doctorie
şi pentru păstrarea frumuseţei.

În multe casurĭ, în loc de medicamente doftoricescĭ, se pot întrebuinţa cu un óre-care succes lămâile — asigură o revistă germană.

De pildă: o baie fórte plăcută se póte prepara în chipul următor: Se storc 3 — 4 lămâĭ în apă, ce se lasă sĕ stea o jumĕtate de oră în vană, pentru-ca sucul lămâilor sĕ se pótă amesteca bine cu apa. Impresia de rĕcóre ce o face acéstă bae, care înmóie în mod plăcut pielea corpului, este în adevĕr surprindĕtóre.

În India vestică, lămâia adeseorĭ e întrebuinţată în loc de săpun Indigenii de acolo, când voesc sĕ-şĭ spele mânile, şi le udă cu suc de lămâie, apoi le bagă în apă, le frécă bine şi mânile lor se curăţă prefect.

Lămâia mai are o influenţă nepreţuită asupra pielii obrazului. Câte-va picăturĭ turnate în apa de spălat fac sĕ dispară petele grase şi fac pielea móle ca mătasea şi trandafirie.

Inainte de culcare, cine se frécă pe faţă cu puţin suc de lămâie, lăsând ca acest suc sĕ se usuce, apoi scapă de micile coşurĭ ce se ivesc pe faţă mai cu sémă în timpul verii, ér pielea dobândesce o frăgedime estra-ordinară. Continuându-se acest procedeu, pielea rĕmâne în aceeaşĭ frumósă stare, décă nu cumva intervin alte bóle.

Lămâile mai sunt bune apoi pentru îngrijirea dinţilor. Câte-va picăturĭ într'un pahar de apă pentru clătit gura, influinţeză puternic asupra mucóselor şi le fac mai resistente.

Spălându-se pĕrul capului cu o astfel de apă, dispare mătréţa, ér pĕrul devine mai móle şi mai des ca mai înainte.

POSTA REDACŢIUNEI.

Mai multor domnĭ — B...ţă: In numĕrul trecut de Dumineci am dat cu plăcere loc întâmpinării, ce ni-s'a trimis, drept combatere a afirmărilor cuprinse în corespondenţa din cestiune. Credem, că prin acésta am făcut destul din parte-ne şi că d-vóstre înşi-vĕ revenind asupra rugării, ce ni-aţĭ adresat, veţĭ afla, că ne cereţĭ un lucru imposibil. De altfel, o descoperire în sensul cum doriţi, ar puté, eventual, sĕ aibă urmărĭ neplăcute pentru causă însaşĭ.

E. M. în A-mare: Regretăm, că spatiul nu ne permite a da loc discursului, ce ni-aţĭ trimis, ér ca sĕ-l publicăm în estras sĕu ciuntit, n'ar avé înţeles.

Vorbe înţelepte.*)

Nimic nu se susţine timp mai îndelungat, decât o avere modestă; nimic nu dispare mai repede, decât o mare bogăţie.

La Bruyère.

— Cea mai mică dintre trebuinţe este bogăţia; cea mai mare înţelepciunea.

Lessing.

— Vulgul nu are judecată, nu alege, nu discerne, nu are stăruinţă.

Cicerone.

— Invidia nu e decât ura faţă de superioritatea altuia

Mantegazza.

— Bogăţiile sunt pedecile virtuţii.

Babon.

— Mai curênd ai puté opri Eufratul în cursul sĕu, decât lacrima unei inimĭ fidele şi simţitóre.

Byron.

— Minciuna şi furtul sunt viţiĭ înrudite.

Erasmus.

— Cine vrea sĕ fie domn peste alţii, trebue mai întâiŭ sĕ servéscă cu credinţă

Wyss.

— Nu merită sĕ fie născut cel ce numai pentru sine trăiesce.

Metastasio.

— Tot-déuna onestitatea e cea mai bună politică; eu ţin, că acéstă maximă este tot aşa de aplicabilă în afacerile naţiunilor, ca şi în cele individuale.

Washington.

— In politica practică, principiile preţuesc în raport cu ceea-ce produc, ér nu cu ceea-ce ele proclamă.

Marselli.

— Cel ce îşĭ prostitue buzele nu póte avé o inimă curată, décă consciinţa sa ar fi delicată, şi gura sa ar fi astfel

Mirabeau.

— A da celor fără de rĕutate şi pruncului tinĕr simţire şi înţelepciune — acestea audindu-le înţeleptul mai înţelept va fi, şi cel înţelegător cârmuire va dobândi.

Solomon, Pilde cap. I

— Lacrĕmile sunt mamele virtuţilor, şi nenorocirea alcătuesce poteca bătută spre a te înălţa pe ea la cer.

Chateaubriand.

— Şcóla de imitaţiune e cea mai sigură dintre tóte celelalte şcóle.

Gozzi.

— Ceea-ce nu se scie, nu trebue spus, mai ales când cineva are sĕ sufere pe urma acestei vorbe.

Ariosto.

— Minciunile sunt atât de fecunde, că ajunge una ca sĕ producă o miie.

Goldoni.

— Greu este a se urca pe înălţimile de unde strălucesce în depărtare măreţul templu al gloriei.

Ar. Schopenhauer.

— A învĕţa pe copiiĭ proprii sĕ facă binele, însemnéză a le lăsa moştenirea cea mai preţiósă.

Mantegazza.

*) Din cartea „Vorbe înţelepte“, culese de Aurel C. Popovicĭ.

MULTE ŞI DE TOTE.

Testamentul lui Cecil Rhodes.

Testamentul lui Cecil Rhodes a fost publicat la Londra. Este datat din 11 Iulie 1899 şi cuprinde o mulţime de adăugăturĭ şi date ulteriόre din carĭ cea din urmă din 18 Ianuarie 1902 — diua în care testatorul a părăsit Englitera pentru ultima óră.

Executorĭ testamentarĭ au fost desemnaţĭ lordul Rosebery, contele Grey, fost administrator al Rhodesiei, lordul Milner, Michel director general la „Standard Bank“ pentru Africa de sud şi Hauksley consilier judiciar al provinciei Chartered.

Testamentul începe prin declaraţiunea următóre:

„Sunt supus engles din nascere şi declar, că am adoptat şi câştigat ca domiciliu Rhodesia.

Admir mărirea şi singurătatea, ce caracteriséză colinele dela Matoppo, din acéstă ţéră. De aceea vréu sĕ fiu îngropat în acel loc, pe colina pe care aveam obiceiŭ sĕ mĕ plimb. Mormêntul meu va fi săpat în stânca din vêrful colinei.

Mormêntul va fi acoperit cu o simplă placă de aramă cu inscripţia: „Acĭ zac rĕmăşiţele lui Cecil Rhodes“.

Faimósa sa vilă, Groote Schuur, situată aprópe de Capetown, Cecil Rhodes a lăsat'o guvernului federal al Africei de sud, când se va constitui.

O sumă de vre-o 50 milióne va fi afectată diferitelor institute de educaţiune, fondaţiunĭ de bursă, etc. Principalii beneficiarĭ ai acestei donaţiuni sunt: colegiul de Oxford şi o mulţime de studenţĭ din Africa de sud, din Australia şi din coloniile englese din America. Vor mai avé burse şi cincĭ-spre-dece studenţĭ germanĭ, carĭ vor fi aleşĭ de împĕratul Vilhelm II şi vre-o sută studenţĭ din Statele-Unite ale Americei de nord.

Pentru a justifica acéstă dărnicie către studenţii germanĭ şi americanĭ, Cecil Rhodes reamintesce, că împĕratul Germaniei a făcut obligatorie studiarea limbei englese în şcólele germane declarând că buna înţelegere dintre Englitera, Germania şi Statele-Unite vor asigura pacea generală.

Restul averei, Cecil Rhodes a lăsat'o rudelor sale.

*

Importantă descoperire archeologică.

Ţĕranul Cornea din comuna Ciocăneşti, judeţul Argeş, care a descoperit — spune „Gazeta Nouă“ — mai multe obiecte antice, a sosit în Capitală şi a fost primit Sâmbăta trecută de d. ministru al instrucţiunei, căruia i-a făcut cunoscut importanta comóră aflată de dênsul în comuna Ciocăneştĭ judeţul Argeş.

El a spus, că mergênd prin judeţul Argeş pentru a descoperi unele comori despre cari audise vorbindu-se de mai mult timp, a aflat în Ciocăneştĭ, dela nisce ţĕranĭ, că acum 20 anĭ s'a săpat la marginea acelei comune o grópă după arătările unui ţĕran şi că acolo s'a găsit lucrurĭ de valóre, carĭ au fost vîndute de ţĕrani în parte, séu au fost ascunse prin diferite locurĭ.

Sub-prefectul plăşei fiind însciinţat de ţĕranul Cornea, a mers la faţa locului şi a putut găsi la nisce ţĕrani un vas mare de argint, altul de aur şi câteva medalii mari şi mici dintre carĭ una de aur şi câteva monede pe cari sĕ póte ceti numele împĕratului roman Adrian.

Aceste obiecte, carĭ au o importanţă archiologică fórte însemnată, au fost trimise museului archiologic din capitală de către prefectul judeţului Argeş.

După cât sĕ pare, e vorba de o comóră de origine romană, care s'a păstrat până în dilele nóstre.

Ţĕranul Cornea pretinde pentru acéstă descoperire o recompensă.

*

Primul balon, o fustă.

După o povestire contimporană, de a cărei urmă s'a dat dilele acestea, ideea primului balon s'ar datori următórei întêmplărĭ:

Intr'una din dile, dómna Montgolfier atârnase o fustă próspĕt spălată de asupra maşinei din bucătărie, ca sĕ se usuce mai repede; maşina fiind închisă, aerul fórte încăldit umflă fusta şi în cele din urmă făcù ca sĕ se înălţe încet spre tavan. Uimită, d-na Mantgolfier chemă pe bărbatul ei, care fiind un învăţat à la Newton gata a scóte din orĭ ce experiment deducţiunile scienţifice, fù isbit imediat de ideea de a construi primul balon, care după cum se scie, se înălţa tot prin aer încăldit, cum sĕ înalţă şi adĭ balónele de hârtie numite după numele inventatoruluì lor montgolfiere. Umplerea balónelor cu gazurĭ mai uşóre, decât aerul, datéză de mai târdiu.

Calendarul sĕptĕmânei.

MARTIE. (1902) are 28 dile. GERMĔNAR.

Dilele	Călend. Iul v.	Călend. Greg.
Dum.	31 C. Ipat. ep. Gan.	13 Iustinus
Lunĭ.	1 C. n. Maria Eug	14 Tiberius
Marţĭ	2 Mart Titu	15 I ina
Merc.	3 Cuv. Nicita	16 Anastasia
Joi	4 † Cuv. p. Geor	17 Rudolf
Viner	5 Teodul	18 Apoloniu
Sâm.	6 Eutichie	19 Antoniu

Preţurile cerealelor din piaţa Braşov.

Din 11 April 1902

Mesura séu greutatea	Calitatea.	Valuta în Kor.	fil.
1 H. L.	Grâul cel mai frumos	14	50
„	Grâu mijlociu . . .	14	—
„	Grâu mai slab . . .	13	20
„	Grâu amestecat . .	10	80
„	Sĕcară frumósă. . .	9	-
„	Sĕcară mijlocia. . .	8	30
„	Orz frumos	7	—
„	Orz mijlociu. . . .	6	70
„	Ovĕs frumos. . . .	6	20
„	Ovĕs mijlociu . . .	5	83
„	Cucuruz	8	—
„	Mălaiu (meiŭ) . . .	8	—
„	Mazăre.	24	—
„	Linte	16	
„	Fasole	9	20
„	Sĕmênţă de in . . .	22	—
„	Sĕmênţă de cânepă .	8	20
„	Cartofĭ.	2	—
„	Măzăriche.	—	—
1 kilă	Carne de vită . . .	—	96
„	Carne de porc . . .	1	04
„	Carne de berbece. .	—	64
100 kil	Sĕu de vită próspĕt	44	—
„	Sĕu de vită topit .	64	—

Cursul pieţei Braşov.

Din 12 Aprilie n. 1902.

Bancnota rom.	Cump.	18.98	Vênd.	19.02
Argint român.	„	18.40	„	18.44
Napoleond'orĭ.	„	19.—	„	19.10
Galbenĭ	„	11.30	„	11.40
Ruble Rusescĭ	„	126 —	„	127.—
Mărcĭ germane	„	58.50	„	—.—
Lire turcescĭ	„	10.72	„	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.—	„	101 —

Proprietar: ***Dr. Aurel Mureşianu.***
Redactor responsabil: ***Traian H. Pop.***

Domnii abonenţĭ, carĭ nu şĭ-au reînoit încă abonamentul, sĕ binevoiască a-l reînoi, ca sĕ nu li-se întrerupă regulata espedare a ḑiarului.

Abonamente
la
„Gazeta Transilvaniei“
se pot face orĭ şi când pe timp mai îndelungat séu lunare.

Nr. 84—902.

Escriere de concurs.

In sensul conclusului luat la p. 6 a protocolului adunării generale din 31 Martie 1902, a institutului de credit şi economii „Fortuna“ societate pe acţii în Rodna-veche, prin acésta se escrie concurs la postul de controlor-contabil cu terminul de 6 Maiŭ 1902 pe lângă salar anual de 1000 cor. solvinde în ratelunarĭ egale postcipative din cassa institutului. Acest salar după ciclu de 3 anĭ, dela ḑiua alegerii, se va ridica la suma de 1200 cor. anual

Dela concurenţĭ se recere sĕ dovedéscă pe lângă sciinţa perfectă a limbei române şi aceea că au ababsolvat o şcólă comercială cu succes şi între cei egalĭ vor fi preferiţĭ cei-ce vor avea şi alte recomandaţii că au practisat unde-va cu succes şi purtare bună.

Alesul va trebui sĕ aibă acţii, orĭ cauţiune de 1000 cor., orĭ documente de valóre orĭ caventĭ sigurĭ pe timpul cât va fi în snrviciul institutului.

Din şedinţa direcţiunei institutului de credit şi econonomii, societate pe acţii „Fortuna“ ţinută în

Rodna-veche, la 5 April 1902.

Preşedintele: Pamfiliu Grapini m. p. Secretar. Nicolau Mureşian m. p.

1—3